

1922

TÜRK İNKILAP TARİHİ ENSTİTÜSÜ

30 Ağ. Sonrası

TITE 39d/14669

1- Karikatür

2-3 Beyanname

4- Köşek Baş Söş

① [Mehmetçik bir iskeleti süngüyle bir yarıdan denize atıyor - İskeletin başından tacı, elindeki santandan paraları döküyor.]

s.158/n.31

Sultana Müjde:

Anadolu İssi ve Şifsi Ordusu Diyor ki:

- Konstantin'in kaburgalarını delen süngüm
Altuncu Mehmet'in Sultankuşum da geberthi.

② Bütün Dünya İskeler Emekçileri, Birleşiniz

Bilâ Tefriki Dîn ve Mezhep İstanbul
Amelâ ve İssilerine!

Amelâ; İstanbul'un beyaz elli beylerini
efendilerini minakalattan, ekmekten, gazeteden,
telgraftan ziyadan her şeyden mahrum ediniz.

Memurlar; Sultan hükümeti devairindeki
vazifelerini terk ediniz;

İstanbul hükümeti ile Sultana kasabilmek
fırsatını vermeyiniz; onu terkif ediniz

Evet terkif ediniz; ta ki millet mahke-
mesinde mahkemeleri görülebilsin..

☆ ☆ ☆

XXX

[Çift sütun oluyor!]

Arkadaşlar! Kardeşler!

Çiftsi ve Ameleden mürekkeplemiş Türk ordusu Anadolu'yu, kâmilen muzafferiyetle tabaklı ettikten sonra İstanbul kapıları yakınında ayak duruyor!

İstilâcılar elinde üç seneden beri bir vasıtai tağallup ve tecebbür olan Yunan amele ve çiftsi ordularını Asyâi siğraye terk ettiler.

Mürteci Yunan hükümeti, Kral Konstantin tarafından süvüklenen hüküm sınıflarını kanlı komedyalarını anlayıp, işi kütlelerin ademi memnuniyetine karşı göstererek Yunan Komünist arkadaşlarınıuzı hapsedenlere attılar.

Aynı zamanda İstanbul'da dahî istilâci işgalcilere karşı bir güvâhî baş gösteriyor.

İstilâcılar ve işgalcilere, ve İstanbul hükümetine karşı ki, hepki Yunan mürteci hükümeti gibi istilâcileri ve komünistleri hapsedenlere atmakta, onları insani her türlü haktan tecrit etmektedir.

Her iki hükümet, Sultan hükümeti ve Yunan hükümeti tekerlenmeğe hazırdır, onları yalnız itmek ve yuvartlamak lazımdır. Milliyet farkı gözetmeksizin hitap ediyoruz: amele arkadaşlar! Türkiye işsi ve köylüsünün istilâcılara

karsı mücadelesi; sizün mücadelemiz, cihan proleter-
yasının mücadelesidir.

Çünkü bu emekçiler kütlesi, ancak farktaki
lazıkatı neticesinde tutunabilmekte olan Avrupa
burjuvazisini devirmek istiyor.

Anadolu proleteryası ile İssi kütlelerinin
en ileri pıstar müfrezesi olan Türkiye Komünist
Partisi ve İmmendiferçiler Kızıl Sendikası size
işgalçilere ve Sultan Mülkiyet ve İstibhadun
karsı mücadele tavsiye ediyor!

Bu kati dakikalarda İstanbulun hayat ve tali
ellerimizde bulunuyor, eski vüil idare taraftarları,
Hilmi, ~~ve~~ Rıza ve arkadaşları hain sosyalistler,
İstilâculara karsı bir müzaheret gösteriyorlar.

İstilâcular dahi, Millet haini olan Sultan
Altın Mehmet, ve Peygün Sabahki havla-
yan köpekleriyle beraber İstanbul hükümetine
İnur ve kuvvetleri nisbetinde müzaheret
ve unvanet ediyorlar.

Arkadaşlar!

Bu müfreci muharrikleri memleketimizden
fard ediyoruz! Korumuz!

Türk ordusu, İstilâcuların Arantiji ile beraber

②

Sultanın mülkiyet idaresine de ölümler getiriyor!

Fakat kimin işi oluyor musunuz? Bilâhale
İstanbul işleri işi!

Evet... Bilâhaleki ems ve mezhep bilâhale
İstanbul işleri işi!

Arkadaşlar!

Hiç bir zaman bu meslekleri fakir ve yoksul
lar arasında milli mücadeleler ve kitaller şeklinde
felâketi etmeyiniz!

Bilâhale, bilâhaleki ems ve mezhep, İstanbul
işleri; kuvvetlerinizi birleştiriniz!

Çünkü siz emsın yek vücud bir kitleleme
mensupunuz! ve emsın azaları ve mümessilleri-
siniz.

Bu dakika, sultanlığa ve işgalcılara,
istilâcılara karşı mücadele zamanıdır! Uyumu-
muz! Kalkımız! İstiklâlimiz! Teşkilâtlımız!

Üsünce Enternasyonalın bir subesi olmak
lafıyla Türkiye Komünist Partisi merkezi
ünvanını ve Anadolu kızıl sendikaları sizi
derhal, inkıyafı halinde Sultan hükümeti ve
istilâcılar aleyhinde ünvanı bir kuzum şeklinde
istihale edecek ünvanı bir grev ilân etmeye
devret ediyor.

Arfadaglar !

Bu bayram elki ebendiren, beyler, yuden, mu-na-
kallan, emektar, goguleden, Halgafan, gupadan
her seyden mahrum emehlirig.

Zanaathaneler ve fahrikalarin isbirin dusdunuy !

Memurlar sulhan hukimeti derairindeki vayi-
feleririg, tert etmeleirig.

Greve, aleyhtar olanlar tige itaat mecbur
edirig ! Istah bul hukimeti ile sulhana kaza istek

fratun vermayirig ! Dem terkiif edirig !
Evet terkiif edirig ! Ta ki millet mahkume

stade muhakemelerin gormeklerin !
Sulhanin pahas ve judanmalarnn silikhan

tercih edirig !
Angliz, Fransuz ve Halgan arkerler ile kas-

delesirig ! Ve onlar da garibler, kumaradalar
aleyhine fikir edirig ! Kusuk sulh gupulan terkiif

edirig !
Bis tek kelime ile, Ey istah bulun istemeye

155: ve ameler ! Lig ammin ayce
guyun kabir abak debrkaya kades amiri ve hakum

Arada tipki ehan ameklerin gibi tigin isaat
ve hareketirige muntergash.

Sulhan munhakirig ve istihbadum devirdikten
tarix, istihlalega kaza gafenden tarix,

Tarih

Sizin istin, sizin has iktisadi menfaatiniz istin mücadele edebilmeniz kolaylaşacaktır.

Faraza, sekiz saatlik say, sendikaların serbestisi, ücreti kafiye ve kollektif kontratlar gibi.

Sultanın tekerlenmesinden sonra döşmanlarımız yarı yarıya azalınacak, karşımızda yalnız burjuvazya kalacaktır.

Sersem Türk aristokrasisinin sukutunu müteakip biz Türk burjuvazisine karşı daha kolaylıkla harp edebileceğiz!

O halde arkadaşlar! Vakit kaybetmeksizin hareket ediniz!

Ordu size muavin ve müzabirdir. Ve muavin ve müzabir olacaktır. Çöhan emekçileri erze sakuyos!

İstilaçı acentaları ve hain sosyallerler haruz!

Yazsam Türk ve Rum işçi kütləsi kardeşliği!

Kahrolsun Sultan ve Konstantin hükümetleri!

Ya İstanbul serbest ve hür olacak veya biz ebedi esirler olacağız!

Vurduğunuz ki: İstanbul Çarp emekçileri ile Sark işçi Kütlelerini bütün dünyanın, emperyalizm ve kapitalizme karşı mütelüt bis cidalı istin sözleşme olacak kilitis.

Ankara Merkez Merkezî Unvanı Kızıl Sendika

TARİHİMİZDEN

- 1) Esker yarı metan
- 2) Fransızca çevirisi ve son sayfaları

**bilâ tefrik-i din ve mezhep
istanbul amele ve işçilerine!**

30 Ağustos 1922 Zaferinden sonra uzunca bir süre İstanbul emperyalistlerin ve hükümetinin elinde kaldı. Bu sırada, İstanbul'daki milli kuvvetler İstanbul işçilerini ve halkını emperyalistlere ve Sultan hükümetine karşı direnmeye çağırın bildiriler yayınladılar. Bugünkü MİT Teşkilatının babası olan ve gerçekten milli olan o günün MM teşkilatı bu bildirilerin yayınlamasında İstanbul'daki bütün milli kuvvetlerle işbirliği yapıyordu. (*)

Bu sayımızda bu bildirilerden birini yayınlıyoruz. Bildirinin aslı 39d/14669 sayısıyla Türk İnkilâp Tarihi Enstitüsü arşivinde kayıtlı olarak bulunmaktadır.

Bildiri dört sayfalıktır. Birinci sayfadaki karikatürde şunlar görülmektedir: Mehmetçik bir iskeleti süngüyle bir yardan denize doğru iter. İskeletin başından tacı, elindeki çantasından pa-

(*) Bkz: Mete Tunçay, Türkiye'de Sol Akımlar, 1908-1925, s. 158, Dipnot 31

Aydınlık, 5 (Mart 1969).

raları dökülür. Karikatürün altında şu yazı okunur: «Sultana müjde: Anadolu İşçi ve Çiftçi Ordusu Diyor Ki: — Konstantin'in kaburgalarını delen süngüm Altıncı Mehmet'in Sultanlığını da gebertti.» İkinci ve üçüncü sayfalarda bildiri metni yer almaktadır. Dördüncü sayfada küçük bir süs vardır. İkinci sayfanın hemen başında şu ibare okunur: Bütün Dünya Emekçileri Birleşiniz.

Amele; İstanbul'un beyaz elli beylerini, efendilerini münakalattan, emekten, gazeteden, telgraftan, ziyadan her şeyden mahrum ediniz.

Memurlar; Sultan hükümeti devairindeki vazifelerinizi terkediniz; İstanbul hükümeti ile Sultan'a kaçabilmek fırsatını vermeyiniz; onu tevkif ediniz.

Evet tevkif ediniz; ta ki millet mahkemesinde muhakemeleri görülebilsin.

**

Arkadaşlar! Kardeşler!

Çiftçi ve ameleden mürekkep olan Türk ordusu Anadolu'yu, kâmilen muzaferiyetiyle tahlis ettikten sonra İstanbul kapıları yakınında ayak diyor! İstilâcılar elinde üç seneden beri bir vasıta-i tağallüp ve tecebbür olan Yunan amele ve çiftçi orduları Asya-i Sügrayı terkettiler.

Mürteci Yunan hükümeti, Kral Konstantin tarafından sürüklenen hâkim sınıfların kanlı komedyalarını anlayan, işçi kütlelerin adem-i memnuniyetine karşı gelerek Yunan komünist arkadaşlarımızı hapisanelere attılar.

Aynı zamanda İstanbul'da dahi istilâcı işgalcilere karşı bir gürültü baş gösteriyor. O istilâcı ve işgalcilere ve İstanbul hükümetine karşı ki, tıpkı Yunan mülteci hükümeti gibi ihtilâlcileri ve komünistleri hapisanelere atmakta, onları insanî her türlü haktan tecrit etmektedir.

Her iki hükümet, Sultan hükümeti ve Yunan hükümeti tekerlenmeye hazır. Onları yalnız itmek ve yuvarlamak lazımdır. Milliyet farkı gözetmesizin hitap ediyoruz: Amele arkadaşlar! Türkiye işçi ve köylüsünün istilâcılığa karşı mücadelesi; sizin mücadeleniz, cihan proletaryasının mücadelesidir.

Çünkü bu emekçiler kütlesi, ancak şarktaki tazyikatı neticesinde tutunabilmekte olan Avrupa burjuvazisini devirmek istiyor.

Anadolu proletaryası ile işçi kütlelerinin en ileri piştar müfrezesi olan Türkiye Komünist Partisi ve Şimendiferciler Kızıl Sendikası size işgalcilere ve Sultan mutlakiyet ve istibdadına karşı mücadele tavsiye ediyor!

Bu kat'i dakikalarda İstanbul'un hayat ve talihi ellerinizde bulunuyor, eski usul idare taraftarları, Hilmi, Rıza ve arkadaşları hain sosyalistler, istilâcılara karşı bir müzaheret gösteriyorlar.

İstilâcılar dahi, millet (.....) (*) olan Sultan Altıncı Mehmet, ve Peyam-ı Sabahta havlayan köpekleriyle beraber İstanbul hükümetine şuur ve kuvvetleri nisbetinde müzaheret ve muavenet ediyorlar.

(*) Bu kelime okunamamıştır. Muhtemelen haini dir. Y.N.

609
Arkadaşlar! Bu müvunuz!

Türk ordusu, istilâresine de ölüm getiriyor.

Fakat kimin için bEvet... Bilâ tefrik-i

Arkadaşlar! Hiç birli mücadeleler ve kıtal

Bilâkis, bilâ tefrikizi birleştiriniz!

Çünkü siz, cihanırları ve mümessillerisin

Bu dakika, Sultanıdır! Uyanınız! Kalkın

Üçüncü EnternasyPartisi Merkez-i Umur

halinde Sultan hükûm istihale edebilecek um

Arkadaşlar!

Bu beyaz elli efeden, telgraftan, ziyad

Zanaathaneler veMemurlar Sultan

Greve aleyhtar oSultan'a kaçabilmek

Evet tevkif edinsin! Sultan'ın polis v

İngiliz, Fransız vleri, kumandanları a

Bir tek kelime sizce (.....) (*) ga

lisınız!Ordu tıpkı cihan

Sultan mutlakiyferden sonra, sizin

memiz kolaylaşacak

Faraza, sekiz s

lektif kontratlar giSultanın tekerle

cak, karşımızda yaSersem Türk a

ne karşı daha kolaO halde arkadaş

(*) Bu kelime ok

yazı okunur : «Sultana
Diyor Ki : — Konstan-
cı Mehmet'in Sultanlığı-
larda bildiri metni yer
süs vardır. İkinci say-
Bütün Dünya Emekçile-

ni münakalâttan, emek-
m ediniz.
melerinizi terkediniz;
ni vermeyiniz; onu tev-

muhakemeleri görülebil-

adolu'yu, kâmilin mu-
akımında ayak diriyor!
ülüp ve tecebbür olan
ler.

ndan sürüklenen hâ-
erin adem-i memnuni-
hapisanelere attılar.
karşı bir gürültü baş-
netine karşı ki, tıpkı
leri hapisanelere at-

meti tekerlenmeye ha-
lîyet farkı gözetmek-
ve köylüsünün istilâ-
taryasının mücadele-

ni neticesinde tutuna-

ıştar müfrezesi olan
likas ve işgalcilere
siye ediyor!

lerinizde bulunuyor,
hain sosyalistler, is-

nci Mehmet, ve Pe-
hükûmetine şuur ve

Arkadaşlar! Bu mürteci muharrikleri memleketimizden tardediniz! Ko-
vunuz!

Türk ordusu, istilâcıların tiranlığı ile beraber Sultan'ın mutlakiyet ida-
resine de ölüm getiriyor!

Fakat kimin için biliyor musunuz? Bircümle İstanbul işçileri için!

Evet... Bilâ tefrik-i cins ve mezhep bircümle İstanbul işçileri için!

Arkadaşlar! Hiç bir zaman bu meseleleri fakir ve yoksullar arasında mil-
lî mücadeleler ve kıtaller şeklinde telâkki etmeyiniz!

Bilâkis, bilâ tefrik-i cins ve mezhep bütün İstanbul işçileri; kuvvetlerini
zi birleştiriniz!

Çünkü siz, cihanın yekvücut bir kitlesine mensupsunuz! Ve onun aza-
ları ve mümessillerisiniz.

Bu dakika, Sultanlığa ve işgâlciliğe, istilâcılığa karşı mücadele zamanı-
dır! Uyanınız! Kalkınız! Silâhlanınız! Teşkilâtlanınız!

Üçüncü Enternasyonalin bir şubesi olmak sıfatıyla Türkiye Komünist
Partisi Merkez-i Umumisi ve Anadolu Kızıl Sendikaları sizi derhal, inkişafı
halinde Sultan hükûmeti ve istilâcılar aleyhinde umumî bir kıyam şekline
istihale edebilecek umumî bir grev ilân etmeye davet ediyor.

Arkadaşlar!

Bu beyaz elli efendileri, beyleri sudan, münakalâttan, ekmekten, gazete-
den, telgraftan, ziyadan her şeyden mahrum etmelisiniz!

Zanaathaneler ve fabrikaların işlerini durdurunuz!

Memurlar Sultan hükûmeti devairindeki vazifelerinizi terketmelisiniz!

Greve aleyhtar olanları size itaate mecbur ediniz! İstanbul hükûmeti ile
Sultan'a kaçabilmek fırsatını vermeyiniz! Onu tevkif ediniz!

Evet tevkif ediniz! Ta ki millet mahkemesinde muhakemeleri görülebil-
sin! Sultan'ın polis ve jandarmalarını silâhtan tecrit ediniz!

İngiliz, Fransız ve İtalyan askerleriyle kardeşleşiniz! Ve onları da zabıt-
leri, kumandanları aleyhinâ tahrik ediniz! Küçük sulh grupları teşkil ediniz!

Bir tek kelime ile, ey İstanbul'un bircümle işçi ve amelesi! Siz oranın
sizde ~~(...)~~ (*) gayri kabil olacak dakikaya kadar âmiri ve hâkimi olma-
lısınız!

Ordu tıpkı cihan emekçileri gibi sizin icraat ve hareketinize muntazırdır.

Sultan mutlakiyet ve istibdadını devirdikten sonra, istilâcılığa karşı za-
ferden sonra, sizin için, sizin has iktisadî menfaatiniz için mücadele edebil-
memiz kolaylaşacaktır.

Faraza, sekiz saatlik say, sendikaların serbestisi, ücretli kâfiye ve kol-
lektif kontratlar gibi.

Sultanın tekerlenmesinden sonra düşmanlarınız yarı yarıya azalmış ola-
cak, karşımızda yalnız burjuvazya kalacaktır.

Sersem Türk aristokrasisinin sükûtunu müteakip biz Türk burjuvazisi-
ne karşı daha kolaylıkla harp edebileceğiz!

O halde arkadaşlar! Vakit kaybetmeksizin hareket ediniz!

(*) Bu kelime okunamamıştır. Y.N.

tutummak

611

Ordu size muavin ve müzahirdir. Ve muavin ve müzahir olacaktır. Cihan emekçileri size bakıyor!

İstilacı acentaları ve hain sosyalistler havruza!

Yaşasın Türk ve Rum işçi kütlesi kardeşliği!

Kahrolsun Sultan ve Konstantin hükümetleri!

Ya İstanbul serbest ve hür olacak veya siz ebedi esirler olacaksınız!

Unutmayınız ki; İstanbul Garp emekçileri ile Şark işçi kütlesini bütün dünyanın, emperyalizm ve kapitalizme karşı müttehit bir cidali için birleştirecek kilittir.

Ankara Merkezi

Merkez-i Umumi

Kızıl Sendika

ana

E

- ROSA LUXEMBURG
- V. I. LENİN
Nuri İleri, (T)
- HÜR DÜNYA
10.— TL.
- KARL MARX
Baraner, Cilt
- FELSEFE VE
- İLK ÇAĞ MA
- J. P. SARTRE
12.50 TL.
- İNSANLAR
seau - Erdo
- 1848 DEVRİ
- EKONOMİ İ
- GENEL DAĞ
- ANKARA D
şehir - Ank
- Anadolu Ya